

Dokument ze zasedání

B9-0107/2023

8.2.2023

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o strategii EU na podporu konkurenceschopnosti průmyslu, obchodu
a kvalitních pracovních míst
(2023/2513(RSP))

Anna Cavazzini, Bas Eickhout
za skupinu Verts/ALE

Usnesení Evropského parlamentu o strategii EU na podporu konkurenceschopnosti průmyslu, obchodu a kvalitních pracovních míst (2023/2513(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu¹,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 nazvané „Nová průmyslová strategie pro Evropu“ (COM(2020)0102),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. května 2021 nazvané „Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy“ (COM(2021)0350),
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)²,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 1. února 2023 nazvané „Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi“ (COM(2023)0062),
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že změna klimatu a zhroucení biologické rozmanitosti představují pro lidstvo a ostatní druhy existenční hrozbu, která vyžaduje naléhavé a hluboké socioekonomické změny; vzhledem k tomu, že veškerá hospodářská činnost se na této hrozbě přímo či nepřímo podílí nebo je jí dotčena, což vyžaduje, aby se všechna odvětví přizpůsobila a přispěla ke klimatické neutralitě, byla nahrazena nebo postupně ukončena;
- B. vzhledem k tomu, že evropská závislost na třetích zemích a globálních mocnostech v oblastech, jako jsou energie, léčivé přípravky, technologie nebo suroviny, vytváří zranitelná místa a může snížit akceschopnost Unie;
- C. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19, současná energetická krize a ruská útočná válka proti Ukrajině podrobují odolnost ekonomik na celém světě zkoušce a posilují význam odolnosti jako jednoho z rozhodujících prvků konkurenceschopnosti, z čehož vyplývá, že je třeba překonat rámec chápání konkurenceschopnosti založené pouze na

¹ Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2.

² Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.

ceně a nákladech;

- D. vzhledem k tomu, že náš model výroby, donedávna silně závislý na dovozu levného fosilního plynu z Ruska, ale také na těžebním průmyslu a levné pracovní síle ze třetích zemí, není udržitelný; vzhledem k tomu, že dovoz do EU tvoří třetinu uhlíkové stopy Unie; vzhledem k tomu, že obnovitelné zdroje energie jsou v současnosti nejlevnějším a nejrychleji dostupným zdrojem energie;
- E. vzhledem k tomu, že neexistence společné průmyslové politiky od založení Unie je jedním z klíčových faktorů, které zvyšují její závislost a vedou k deindustrializaci strategických odvětví a současně brání schopnosti EU rozvíjet silná inovativní a udržitelná průmyslová odvětví;
- F. vzhledem k tomu, že 71 % průmyslových emisí lze přičíst pěti základním materiálům, konkrétně cementu, železu a oceli, chemickým a petrochemickým výrobkům, hliníku a celulóze a papíru, a to kvůli jejich energetické náročnosti, emisím z procesů a nedostatečně využitému potenciálu oběhového hospodářství;
- G. vzhledem k tomu, že výrobní odvětví se na spotřebě energie v EU podílí 25 %, z čehož pouze 16 % pochází z obnovitelných zdrojů, a co do konečné spotřeby plynu v EU je druhým největším odvětvím, jehož podíl dosahuje 38 %; vzhledem k tomu, že energeticky náročná odvětví, jako je chemický průmysl, ocelářství, papírenský průmysl či výroba cementu a potravin, se na spotřebě fosilních plynů v EU podílejí téměř jednou čtvrtinou, z toho 85 % je využíváno k vytápění prostor a pro průmyslové procesy; vzhledem k tomu, že navzdory obrovskému potenciálu průmyslu zůstávají řešení založená na obnovitelných zdrojích energie, energetické účinnosti a flexibilitě na straně poptávky, jakož i lepší recyklace a vyšší materiálová účinnost dosud nevyužita;
- H. vzhledem k tomu, že hlavní překážkou investic do energetické účinnosti je nedostatek odborných znalostí o technicky dostupných možnostech úspor energie a jejich hospodářských přínosech;
- I. vzhledem k tomu, že růst spotřebitelských cen v eurozóně dosáhl v mnoha zemích úrovně, která nebyla zaznamenána od 70. let 20. století, a v listopadu 2022 činil 10,1 % a je z velké části způsoben růstem cen fosilních energií a potravin; vzhledem k tomu, že více než 96,5 milionu Evropanů je ohroženo chudobou a sociálním vyloučením a že mnoha podnikům, zejména malým a středním (MSP), které jsou silně zasaženy energetickou krizí, hrozí úpadek; vzhledem k tomu, že na rozdíl od předchozích krizí, které všechny vedly k poklesu zisků, zisky v celé řadě odvětví od vypuknutí pandemie výrazně vzrostly, například v pohostinství a dopravě téměř o 20 %;
- J. vzhledem k tomu, že mezi významné rysy nového normativního rámce pro reindustrializaci Evropské unie patří dekarbonizace, přizpůsobení se změně klimatu a požadavky na ochranu přírody;
- K. vzhledem k tomu, že posílení strategické autonomie EU vyžaduje kombinaci různých řešení, včetně snížení spotřeby energie a materiálů, posílení výrobních kapacit EU, investic do strategických odvětví a výzkumu a vývoje, relokalizace a nearshoring, vytváření zásob, zefektivnění zadávání veřejných zakázek, podpory oběhového hospodářství a diverzifikace dodavatelů prostřednictvím odvětvových partnerství a

aliancí a obchodních a technologických rad s partnerskými zeměmi;

- L. vzhledem k tomu, že ambiciózní cíle v oblasti energetiky a klimatu, přísné a harmonizované předpisy na ochranu životního prostředí zaměřené na znečišťující průmyslová odvětví v EU, nová pravidla udržitelnosti výrobků pro jednotný trh a pečlivý dohled nad jednotným trhem a vymáhání mají rozhodující význam pro to, aby společnosti v EU získaly konkurenční výhodu a mohly stát v čele celosvětového přechodu na klimaticky neutrální a oběhové hospodářství účinně využívající zdroje;
- M. vzhledem k tomu, že naopak nedostatek pobídek, nedostatečné vymáhání pravidel vnitřního trhu, zejména pro dovoz, zpoždění a nedostatek ambiciózních cílů stanovených právními předpisy vedly ke značnému hospodářskému znevýhodnění výrobců v EU a k tomu, že třetí země přitahují průkopníky v odvětvích, která jsou rozhodující pro přechod na klimaticky neutrální a oběhové hospodářství, včetně recyklace a rafinace vysoce kvalitních surovin;
- N. vzhledem k tomu, že odhadovaný objem dodatečných ročních investic potřebných k dosažení cíle klimatické neutrality zakotveného v evropském právním rámci pro klima do roku 2050 činí přibližně 1,7 až 2 % HDP a vyžaduje se jak od veřejného, tak od soukromého sektoru; vzhledem k tomu, že transformace průmyslu EU vyžaduje významné dlouhodobé investice, a tudíž i dlouhodobou a stabilní regulační a politickou vizi;
- O. vzhledem k tomu, že rozhodujícími složkami průmyslové transformace jsou inovační kapacita, schopnost zavádět a ve větším měřítku využívat udržitelná řešení s nulovými emisemi za účelem dosažení neutrality klimatu a dostupnost vysoce kvalifikované a dobře vyškolené pracovní síly; vzhledem k tomu, že ve výdajích na výzkum a vývoj (VaV) EU za ostatními hospodářskými mocnostmi zaostává, neboť valná většina členských států svůj investiční cíl ve výši 3 % HDP do výzkumu a vývoje neplní; vzhledem k tomu, že EU je domovem špičkových výzkumných ústavů, podniků a kvalifikovaného obyvatelstva a má potenciál stát se světovou jedničkou v oblasti průmyslových inovací pro dosažení klimaticky neutrálního a oběhového hospodářství EU nejpozději do roku 2040;
- P. vzhledem k tomu, že veřejné zakázky představují 14 % HDP EU; vzhledem k tomu, že veřejné zakázky jsou jedním ze zásadních nástrojů národní a hospodářské bezpečnosti, který může vytvořit stabilní poptávku po inovativních, udržitelných a oběhových výrobcích a službách, a tím podpořit jejich zavádění; vzhledem k tomu, že veřejné zakázky jsou klíčovým nástrojem pro rozvoj odolných a udržitelných dodavatelských řetězců v kritických a strategických odvětvích;
- Q. vzhledem k tomu, že zelená průmyslová politika by se mohla stát hnací silou tvorby pracovních míst v nově vznikajících i stávajících průmyslových odvětvích, včetně výroby technologií pro čistou energii, v níž by se počet pracovních míst v celosvětovém měřítku mohl do roku 2030 více než zdvojnásobit ze současných 6 milionů na téměř 14 milionů;
- R. vzhledem k tomu, že silící celosvětový zápas o budoucí podobu výroby technologií pro čistou energii, který je podporován masivními veřejnými zásahy světových mocností, jako je zákon USA o snížení inflace, by mohl poskytovat značné příležitosti k vytváření

kvalitních pracovních míst ve stávajících i nově vznikajících odvětvích; vzhledem k tomu, že nekoordinovaná reakce Evropské unie a členských států, které mají různý fiskální prostor pro státní podporu, by mohla způsobit vážné riziko roztržitého jednotného trhu; vzhledem k tomu, že téměř 80 % státní podpory schválené na základě dočasných krizových rámců zavedených od začátku pandemie COVID-19 připadá na pouhé dva členské státy;

Podpora dlouhodobě udržitelné evropské konkurenceschopnosti

1. vyzývá k urychlenému provádění zelené průmyslové politiky EU, která by se neomezovala pouze na přijetí aktu o klimaticky neutrálním průmyslu a podporovala by cíle a úkoly EU v rámci Zelené dohody pro Evropu a evropského právního rámce pro klima; vyzývá Komisi a členské státy, aby zachovaly politický a regulační rámec zaměřený na budoucí vývoj s cílem urychlit už započatý přechod průmyslových odvětví EU k nulovým emisím, a to s patřičným ohledem na genderové a sociální dopady, jakož i na náklady spojené s nedostatečnou harmonizací na úrovni EU;
2. žádá, aby tato průmyslová politika EU 1) posilovala odolnost EU a snižovala její strategické závislosti, 2) zajistila přidělování zdrojů do odvětví, jejichž rychlý rozvoj má zásadní význam pro léčbu nemocí a ekologickou transformaci, jako jsou technologie obnovitelných zdrojů (včetně solární a větrné energie, tepelných čerpadel a obnovitelného vodíku v konkrétních užitích), průmyslové procesy založené na obnovitelných zdrojích a řešení pro snížení spotřeby energie a materiálů, a 3) odprodala investice, které nejsou v souladu s Pařížskou dohodou a cíli EU v oblasti klimatu a energetiky;
3. trvá na tom, že je nezbytné oddělit spotřebu od využívání zdrojů a dosáhnout absolutního snížení jejich využívání, a tím zmírnit a nakonec ukončit strategickou závislost EU;
4. opakuje svůj požadavek, aby Komise navrhla závazné cíle EU pro rok 2030 s cílem výrazně omezit materiálovou a spotřební stopu EU a nejpozději do roku 2050 ji snížit na úroveň nepřekračující planetární meze, neboť tyto cíle by přispěly ke snížení a nakonec i ukončení strategické závislosti EU;
5. vyzývá EU, aby výrazně snížila svou závislost na fosilních palivech tím, že v souladu se strategií EU pro integraci odvětví energetiky uskuteční významné investice do opatření v oblasti úspor energie a energetické účinnosti, do zvyšování kapacit Unie v oblasti obnovitelných zdrojů energie a do dekarbonizace průmyslových procesů; připomíná, že přímá elektrifikace procesů provozovaných při nízkých a středních teplotách, včetně chlazení, vytápění prostor, výroby páry a sušení, by mohla snížit spotřebu plynu v průmyslu EU o více než polovinu;
6. trvá na významu předvídatelnosti, jistoty a dlouhodobých signálů pro investory a další hospodářské subjekty za účelem usnadnění a podpory zásadních změn v celé ekonomice; zdůrazňuje, že je třeba přijmout holistický přístup k transformaci průmyslu EU, který by zohledňoval nejen potřebu rozvíjet odvětví s nulovými emisemi, ale také omezit další dopady na životní prostředí v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“;

7. požaduje, aby byly nejpozději do roku 2025 zrušeny daňové výjimky a dotace pro fosilní paliva, aby bylo zabráněno investicím do nové infrastruktury, které jsou neslučitelné s Pařížskou dohodou, a zejména investicím do jakékoli nové infrastruktury pro fosilní paliva, a aby byl prostřednictvím regulačních norem, zákazů a tržních mechanismů zpřísněn regulační rámec pro emise skleníkových plynů s cílem nejpozději do roku 2040 dosáhnout klimatické neutrality; vyzývá Radu, aby se konečně dohodla na potřebné revizi směrnice o zdanění energie; zdůrazňuje, že dotace členských států na fosilní paliva činí více než 55 miliard EUR ročně³;
8. trvá na tom, že průmyslová politika EU musí být inkluzivní a musí zahrnovat všechny aktéry v celém hodnotovém řetězci, od nejmenších začínajících podniků po největší společnosti, od akademické obce po výzkum, od poskytovatelů služeb po dodavatele, a to včetně odborů a spotřebitelských organizací;
9. poukazuje na to, že velké instituce, jako je Mezinárodní měnový fond, Světová banka a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, by měly vyzvat ke komplexnímu přechodu na zdanění znečišťování; konstatuje, že zdanění je považováno za vůbec nejúčinnější způsob stanovení cen uhlíku; zdůrazňuje, že ekologické daně mají potenciál pokrýt potřeby dodatečných příjmů a zároveň podporovat odolné, konkurenceschopné, udržitelné a bezuhlíkové hospodářství;

Spravedlivá a udržitelná obchodní politika EU

10. zdůrazňuje, že liberalizace obchodu bez podpory nebo vyžadování přísných norem v oblasti výroby v partnerských zemích může vést k sociálnímu a environmentálnímu dumpingu, zvýšit hospodářské a sociální náklady na přechod ke klimaticky neutrálnímu hospodářství v EU a vést k přemísťování hospodářských činností podniků do třetích zemí;
11. vyzývá Komisi, aby zajistila, že obchodní politika EU bude podporovat ekologickou transformaci průmyslu v EU a v partnerských zemích tím, že se zdrží liberalizace nebo usnadňování obchodu s neudržitelným zbožím a službami, že bude podporovat opatření související s obchodem v oblasti klimatu, včetně iniciativ na postupné zrušení dotací poškozujících životní prostředí v příslušných dohodách, a že ukončí ochranu investic do fosilních paliv v investičních dohodách; vítá strategii pro vývozní úvěry a související nástroj, který má Komise vypracovat, a vyzývá Komisi, aby zaručila, že všechny činnosti v oblasti vývozních úvěrů budou plně v souladu s právním rámcem pro klima a s cíli Zelené dohody pro Evropu, a aby se zdržela podpory činností v oblasti fosilních paliv;
12. naléhavě vyzývá Komisi, aby vypracovala důvěryhodnou strategii pro snižování rizik ze strany Číny s cílem dosáhnout strategické autonomie EU v klíčových kritických a strategických odvětvích, která musí zahrnovat důsledné provádění a vymáhání nařízení o zahraničních subvencích, nástroje proti nátlakovým praktikám, nástroje pro mezinárodní veřejné zakázky a silnějšího mechanismu EU pro prověřování přímých zahraničních investic, který by se měl vztahovat i na investice směřující do zahraničí; vyzývá Komisi, aby dále chránila průmysl EU před nekalou soutěží založenou na

³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW22_01/RW_Energy_taxation_CS.pdf.

sociálním a environmentálním dumpingu a aby zastavila zánik strategických průmyslových odvětví EU tím, že urychleně navrhne reformu nástrojů na ochranu obchodu s cílem zkrátit lhůty pro použití těchto nástrojů a ukládání sankcí; naléhavě vyzývá členské státy, aby dospěly ke společnému názoru na to, co za současné situace tvoří hospodářskou bezpečnost EU, a umožnily tak EU připravit nezbytné politické nástroje a vytvořit potřebné řídicí struktury;

13. vítá nové autonomní nástroje obchodní politiky EU a pravidla vnitřního trhu, zejména ta, která se týkají akčního plánu pro oběhové hospodářství a která vyžadují, aby výrobci uvádějící výrobky na vnitřní trh splňovali stejné výrobní normy jako výrobci v EU; vyzývá Komisi, aby tento přístup dále rozvíjela a posilovala;
14. vyzývá Komisi a členské státy, aby se přednostně zaměřily na prosazování pravidel vnitřního trhu týkajících se procesů a výrobních metod, mimo jiné prostřednictvím reformy celního kodexu Unie a navýšením zdrojů celním orgánům, orgánům dozoru nad trhem a dalším příslušným orgánům;
15. vyzývá Komisi, aby chránila politický prostor EU a partnerských zemí, v němž je možné rozvíjet průmyslová odvětví, která mají strategický význam pro energetickou transformaci, včetně schopnosti partnerských zemí bohatých na zdroje transformovat, zpracovávat a rafinovat suroviny; zdůrazňuje, že je třeba, aby EU podporovala recyklaci a náhradu surovin, a to i další podporou výzkumu a vývoje; zdůrazňuje, že pro průmysl EU je výhodné mít různé dodavatele zpracovaných surovin a rozvinutý sekundární trh se surovinami;
16. vyzývá Komisi, aby zintenzivnila úsilí o navázání spolupráce s partnerskými zeměmi, které si rovněž přejí zavést průmyslové politiky v oblasti čistých technologií, a to podporou sjednocování technických norem, programů pobídek a společných pravidel pro zelené dotace; vyzývá Komisi, aby poskytla finanční a technickou pomoc nejméně rozvinutým zemím, které se chtějí stát partnery EU při využívání nových čistých technologií a jejich dodavatelských řetězců;
17. vyzývá Komisi, aby začlenila udržitelnost do všech kapitol obchodních dohod, aby do budoucích a připravovaných obchodních dohod zapracovala svůj nový model kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji a aby spolupracovala s partnerskými zeměmi na aktualizaci kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji ve stávajících obchodních dohodách EU s cílem zabránit sociálnímu a environmentálnímu dumpingu; vítá nově přijaté právní předpisy EU proti importovanému odlesňování, právní předpisy zakazující výrobky vyrobené za použití nucené práce a nové evropské právní předpisy o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti;
18. vyzývá Komisi, aby našla rovnováhu mezi vymáháním práv duševního vlastnictví a podporou inovací a zajistila přístup k čistým technologiím nezbytným pro transformaci a k léčivým přípravkům; vítá nedávné oznámení indické vlády, že bude usilovat o výjimku z ustanovení o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví (TRIPS) s cílem podpořit obchod s čistými technologiemi; zdůrazňuje, že při řešení případného nedostatku dodávek léčivých přípravků by měly být uplatněny možnosti flexibility, které nabízí dohoda TRIPS;
19. zdůrazňuje, že zákon USA o snížení inflace ukládá požadavky na místní obsah jako

podmínku pro přidělení dodatečných daňových úlev; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala dopad těchto doložek na dodavatelské řetězce a pracovní místa na obou stranách Atlantiku; je toho názoru, že obchodní pravidla by měla umožňovat požadavky na místní obsah, pokud jsou prospěšné pro ekologickou průmyslovou transformaci a boj proti změně klimatu;

20. varuje před škodlivým a necíleným zápasem o dotace v Evropské unii, z něhož mají prospěch pouze velké podniky a jejich akcionáři; varuje zejména před silící agresivní daňovou soutěží prostřednictvím daňových úlev; poznamenává, že nedávno uzavřená globální daňová dohoda skupiny G20 a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj zavádí výhodný režim pro vratné daňové zápočty, které jsou v podstatě přímými dotacemi poskytovanými prostřednictvím daňového systému; vyzývá EU, aby vypracovala pravidla, která budou definovat škodlivé daňové zápočty; zdůrazňuje, že daňové zápočty by neměly sloužit pouze ke snižování daňového zatížení velkých podniků na úkor veřejných financí a k oslabování celosvětových minimálních daňových sazeb;
21. zdůrazňuje, že právní rámec pro zadávání veřejných zakázek musí stanovit správné pobídky pro inovativní, sociálně inkluzivní a udržitelné hospodářství v EU; v této souvislosti vyjadřuje politování nad tím, že většina zadávacích řízení uplatňuje nejnižší cenu jako jediné kritérium pro udělení zakázky; vyzývá Komisi, aby revidovala pravidla EU pro zadávání veřejných zakázek tak, aby se neomezovala jen na kritérium nejnižší ceny a zahrnovala povinná kritéria udržitelnosti; zdůrazňuje, že tato kritéria zajistí, že místní podniky, které vytvářejí udržitelné výrobky a poskytují udržitelné služby, budou mít naději uspět ve výběrovém řízení; vyzývá Komisi, aby zajistila spravedlivý přístup malých a středních podniků k veřejným zakázkám; požaduje, aby byly v pravidlech pro zadávání veřejných zakázek stanoveny minimální cíle pro klimaticky neutrální výrobky a materiály, opakovaně použitelné a opravitelné výrobky a služby účinně využívající zdroje; dodává, že takový rámec by měl stanovit přísnější požadavky na podávání zpráv, aby bylo možné sledovat pokrok v těchto oblastech; zdůrazňuje, že tyto změny by nediskriminačním způsobem podpořily rozvoj udržitelných evropských průmyslových odvětví;
22. zdůrazňuje, že investice do dovedností a kapacit jsou nezbytné pro podporu posunu veřejných zakázek směrem k udržitelnosti a inovacím; vyzývá Komisi, aby vytvořila evropskou síť veřejných zadavatelů za účelem výměny informací, vypracování společných postupů zadávání veřejných zakázek a posílení spolupráce v oblasti udržitelného zadávání veřejných zakázek;

Průmyslový plán Zelené dohody

23. vítá sdělení Komise nazvané „Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi“, které dokládá ochotu EU zapojit se do závodu ve výrobě technologií pro čistou energii; vítá deklarovaný záměr vytvořit koordinovanou a jednotnou reakci s cílem posílit a vybudovat průmyslovou základnu, která se stane jádrem klimaticky neutrálního, oběhového hospodářství účinně využívajícího zdroje;
24. vítá ohlášené zjednodušení a urychlení procesu oznamování významných projektů společného evropského zájmu a trvá na tom, že je třeba řádně zvážit možnost účasti

malých a středních podniků a přísnější pravidla pro prevenci projektů v oblasti fosilních paliv;

25. zdůrazňuje význam investic do energetické účinnosti a úspor energie pro evropský průmysl s cílem snížit náklady a zvýšit jeho celosvětovou konkurenceschopnost; požaduje, aby byly provedeny energetické audity a aby doporučení auditu byla pro podniky závazná: požaduje, aby byla malým a středním podnikům poskytnuta zvláštní podpora při provádění těchto změn; požaduje, aby byly vytvořeny specializované strategie a trvalé regulační a finanční rámce, které by podpořily účast průmyslových odvětví na reakci na poptávku po energii, přesunu poptávky a skladování, a to i integrovaným způsobem na místní a regionální úrovni, a povinné opětovné využití nevyhnutelného přebytečného tepla z průmyslových procesů, aby se zabránilo tepelnému odpadu;
26. vítá začlenění zásady „první svého druhu“ v Evropě do návrhu aktu o čipech vypracovaného Komisí, který by měl podpořit udržitelné inovace výrobků a procesů v celém hodnotovém řetězci polovodičů v EU a vytvořit pobídky pro veřejné a soukromé investice do tohoto kriticky důležitého odvětví;
27. vyzývá Komisi, aby předložila důsledné a ambiciózní právní předpisy založené na důvěryhodné metodice budoucí poptávky po surovinách v odvětvích energetiky, recyklaci a energetické účinnosti s cílem snížit závislost EU na strategických a kritických surovinách; vybízí EU, aby podporovala recyklaci nebo nahrazování kritických surovin zpřísněním předpisů EU, podporou výroby „oběhových surovin již od návrhu“ a financováním výzkumu a vývoje, zejména za účelem podpory produktů určených k nahrazování výrobků tam, kde je to možné; vyzývá Komisi, aby zvažila daňové reformy, které jsou k tomuto účelu zapotřebí;
28. zdůrazňuje, že je důležité posílit výrobní kapacity EU v oblasti klíčových strategických technologií, jako jsou solární a větrná energie, tepelná čerpadla, elektrické sítě, baterie, dlouhodobé skladování energie, výroba elektrolyzérů pro obnovitelný vodík a prefabrikované udržitelné stavební materiály; vítá zahájení činnosti Evropské aliance pro solární fotovoltaický průmysl a Evropské platformy pro čisté technologie na konci roku 2022;
29. zdůrazňuje, že je třeba podpořit rozsáhlé zavádění bezemisních technologií a postupů v celé EU, pro něž současná cena uhlíku nemusí být dostatečnou pobídkou, a to prostřednictvím inovativních nástrojů, jako jsou rozdílové smlouvy EU o uhlíku; v této souvislosti vítá rozšíření působnosti Inovačního fondu EU, aby bylo možné nastartovat uplatňování rozdílových smluv EU o uhlíku; zdůrazňuje, že tyto rozdílové smlouvy EU o uhlíku by měly zohledňovat také potřebu minimalizace dalších dopadů na životní prostředí; zdůrazňuje dále, že je třeba zajistit, aby rozdílové smlouvy EU o uhlíku neodkláněly energii z obnovitelných zdrojů od jiných velmi potřebných účelů;
30. zdůrazňuje, že je naléhavě třeba navýšit podporu čistým technologiím na úrovni demonstračních projektů a pomoci jim co nejdříve předstihnout konvenční technologie, zejména plně obnovitelnému vodíku pro neenergetické účely, cementu, oceli a chemickým látkám s nulovými emisemi, plovoucím větrným elektrárnám na moři a výrobě energie z oceánů, dlouhodobému skladování energie či technologiím oběhového

hospodářství;

31. požaduje, aby byla v členských státech vytvořena „zelená centra“, která by fungovala jako jednotná kontaktní místa pro poskytování centralizovaných informací, poradenství, pomoci a školení, zejména malým a středním podnikům, v oblasti přechodu na ekologicky udržitelné podniky;
32. uznává, že technologie mohou sehrát významnou úlohu v dosažení klimaticky neutrálního, oběhového a spravedlivého hospodářství EU, zároveň však zůstává obezřetný vůči přílišné důvěře v technologická řešení; je velmi znepokojen vývojem, jako je technické geoinženýrství a zachycování a ukládání uhlíku v jiných činnostech než nevyhnutelné zbytkové emise z průmyslových procesů, pro které neexistuje žádná alternativa, a v nově se objevujícím odvětví hlubinné těžby na mořském dně;
33. vyzývá Komisi a členské státy, aby ve vzájemné koordinaci výrazně navýšily rozpočty na výzkum, vývoj a inovace pro dosažení cíle 3 % HDP EU a zároveň upřednostnily veřejnou podporu dekarbonizace těžko dekarbonizovatelných odvětví, jako jsou základní materiály, např. cement, železo a ocel, chemické látky a petrochemické výrobky, hliník a celulóza či papír; varuje před neúčinnými daňovými pobídkami pro výzkum a vývoj, jako je například v Unii rozšířené uplatňování daňových režimů pro příjmy z patentů; zdůrazňuje, že daňové pobídky by se měly v zájmu účinnosti zaměřovat na skutečně investice, a nikoli na zisky;
34. je znepokojen tím, že se objevují politické úvahy, které mají tendenci stavět ochranu životního prostředí a zdraví do protikladu k rychlému rozvoji průmyslových činností; potvrzuje, že reindustrializace EU může a musí jít ruku v ruce s ochranou přírody a zlepšením zdravotních a pracovních podmínek a že příroda a biologická rozmanitost nesmí stát na vedlejší koleji snah o dosažení klimatické neutrality;

Vhodné financování pro zajištění ekologické reindustrializace EU

35. připomíná, že ekologická transformace ekonomiky bude vyžadovat dodatečné veřejné a soukromé investice ve výši 520 miliard EUR ročně⁴; zdůrazňuje, že finanční prostředky z EU budou plnit zásadní úlohu při odstraňování této investiční mezery, která je nezbytnou podmínkou úspěšné ekologické reindustrializace Unie;
36. vyzývá Komisi, aby urychleně předložila legislativní návrh na vytvoření Fondu pro evropskou suverenitu založeného na společných úvěrech na evropské úrovni po vzoru Nástroje pro oživení a odolnost, avšak s větší parlamentní kontrolou a dohledem; trvá na tom, že tento nový fond má plnit zásadní úlohu při udržování a posilování soudržnosti a solidarity mezi regiony a členskými státy, při zvyšování veřejných investic EU do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie a při využívání průmyslových aktiv všude v Unii;
37. zdůrazňuje, že je důležité, aby byl tento nový fond plně v souladu se závazky Unie v oblasti klimatu a životního prostředí a aby zahrnoval pevné požadavky ve smyslu

⁴Sdělení Komise ze dne 19. října 2021 nazvané „Hospodářství EU po pandemii COVID-19: důsledky pro správu ekonomických záležitostí“ (COM(2021)0662).

zásady „významně nepoškozovat“ v oblasti zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se změně klimatu, udržitelného využívání a ochrany vodních a mořských zdrojů, oběhového hospodářství, prevence a kontroly znečištění, jakož i ochrany a obnovy biologické rozmanitosti a ekosystémů;

38. požaduje zvýšení stropů stávajícího víceletého finančního rámce (VFR) v reálných hodnotách a nové rozpočtové prostředky pro stávající programy v rámci revize víceletého finančního rámce v polovině období; trvá na zásadě, že nové priority vyžadují další finanční prostředky; poukazuje na to, že tato zásada je tím důležitější, že na rozpočet EU má značný dopad inflace, což by mělo být rovněž náležitě zohledněno při revizi víceletého finančního rámce v polovině období;
39. poukazuje na bezprecedentní výši státní podpory schválené v rámci dočasných krizových rámců na řešení krize COVID-19 a hospodářských důsledků ruské útočné války proti Ukrajině; varuje před rozdílnou fiskální kapacitou členských států pro poskytování státní podpory a před vážným rizikem nekalé hospodářské soutěže, a tedy roztržitosti jednotného trhu, vzhledem k tomu, že 80 % závazků státní podpory určených na výdaje dočasných rámců připadá pouze na dva členské státy; podporuje přístup Komise k zajištění rovných podmínek mezi členskými státy tím, že uvolnění pravidel státní podpory bude doplněno společným financováním z EU, aby se zajistilo, že každý členský stát bude moci investovat do ekologické transformace;
40. bere na vědomí navrhovanou úpravu dočasného krizového a transformačního rámce pro opatření státní podpory tak, aby členské státy mohly nadále podporovat technologie obnovitelných zdrojů a dekarbonizaci průmyslových postupů; připomíná, že je nezbytné zajistit, aby veškerá poskytovaná státní podpora byla v souladu s evropskými cíli v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a aby byla v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“; zdůrazňuje, že jakékoli rozšíření možností flexibility pravidel státní podpory, jež by umožňovalo financování udržitelných činností, by mělo být doprovázeno zpřísněním těchto pravidel, aby se zabránilo poskytování státní podpory na činnosti, které jsou škodlivé pro životní prostředí; dále vyzývá k zavedení podmíněnosti státní podpory, která by přispěla k plnění sociálních, klimatických a energetických závazků EU a ke konvergenci mezi členskými státy a regiony; tato podmíněnost by měla zahrnovat požadavek, aby společnosti, které jsou příjemci, přijaly důvěryhodné plány dekarbonizace, plány rekvalifikace pracovních sil a zavázaly se k účinnému sociálnímu dialogu a kolektivnímu vyjednávání s odbory, jakož i zákaz výplaty dividend, bonusů a zpětného odkupu akcií po dobu nejméně dvou let po obdržení státní podpory;
41. bere na vědomí návrh nabídnout v navrhované revizi dočasného krizového a transformačního rámce pro opatření státní podpory podnikům daňové úlevy; zdůrazňuje, že cílem daňových pobídek by mělo být přilákání skutečných investic, tedy hmotných aktiv a pracovních míst; se znepokojením konstatuje, že už nyní dochází ke ztrátě značného množství státních finančních prostředků v důsledku neúčinných daňových výjimek, odpočtů, úvěrů, odkladů a snížených daňových sazeb; vyzývá členské státy, aby daňové pobídky navrhovaly pečlivě tak, aby přínosy pro společnost převýšily náklady pro státní pokladnu; vyzývá členské státy, aby u každého daňového ustanovení prováděly každoroční, podrobné a veřejné analýzy nákladů a přínosů;

42. připomíná, že je naléhavě nutné, aby EU přijala nové vlastní zdroje pro rozpočet EU; vyzývá Radu, aby přednostně schválila první soubor vlastních zdrojů předložený Komisí; připomíná svou výzvu Komisi, aby předložila ambiciózní druhý soubor nových vlastních zdrojů s dostatečnými prostředky pro pokrytí stávajících potřeb; vyzývá zejména k začlenění vlastních zdrojů, jako je daň z finančních transakcí nebo daň z leteckého paliva, které by pomohly dosáhnout politických cílů EU, včetně ekologické transformace;
43. požaduje, aby reforma Paktu o stabilitě a růstu probíhala prostřednictvím legislativních návrhů, a nikoliv nelegislativních změn, aby EU mohla přednostně investovat do uskutečnění ekologické a spravedlivé transformace a zároveň zachovat udržitelnost dluhu v měnícím se klimatu; domnívá se, že vytvoření nového Fondu pro evropskou suverenitu doplňuje ambiciózní reformu fiskálních pravidel EU, neboť by zajišťoval investice nezávisle na individuálních výpůjčních nákladech členských států a na jejich politické ochotě k řešení ekologické transformace;
44. zdůrazňuje, že členské státy už mají k dispozici značné množství příjmů z dražeb povolenek v rámci systému obchodování s emisemi, které lze už nyní využít k financování dekarbonizace průmyslu EU; připomíná, že použití rezervy tržní stability k částečnému financování opatření v rámci programu REPowerEU bylo přijato jako mimořádné jednorázové opatření, které by se v budoucnu nemělo opakovat;
45. zdůrazňuje, že současné daňové systémy už nyní čelí a budou stále častěji čelit vážným otřesům, přičemž veřejné finance budou muset plnit významnou úlohu při zajišťování přechodu k udržitelnosti a reagovat na rostoucí poptávku po výdajích v oblastech, jako jsou důchody a zdravotnictví; vyzývá proto Komisi, aby zahájila komplexní hodnocení stávajících a významných narušení ve všech daňových oblastech, která by mohla vážně bránit členským státům v reformách daňových systémů a v úsilí o ochranu daňového základu a vytvoření odolné a spravedlivé daňové skladby, a následně vypracovala akční plán;
46. vítá záměr Komise předložit iniciativu Podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT), jehož cílem je snížit náklady na dodržování předpisů a vytvořit soudržný přístup ke zdanění právnických osob v Unii a zároveň zajistit účinnější a spravedlivější rozdělování zisků mezi členské státy; souhlasí s tím, že konkurenceschopný daňový systém pro podniky je takový, který nabízí jednoduchost, spravedlnost a daňovou jistotu;
47. se znepokojením konstatuje, že neexistují žádné jasné a ucelené pokyny, jak by zdanění mělo přispívat k dosažení cílů stanovených v Zelené dohodě, a domnívá se, že daňový systém by proto měl být reformován;

Zelená reindustrializace vytvářející kvalitní pracovní místa pro evropské pracovníky

48. zdůrazňuje, že nedostatek kvalifikovaných pracovníků je hlavní překážkou dosažení ekologické transformace v Evropě a že zelená průmyslová politika EU má potenciál stát se v nadcházejících letech jedním z hlavních zdrojů tvorby pracovních míst v Evropě, a to jak v nově vznikajících, tak v tradičních odvětvích, neboť udržitelné hospodářské činnosti jsou náročnější na pracovní sílu než činnosti, které nahrazují; zdůrazňuje, že do roku 2030 vznikne v rámci transformace energetiky 25 milionů nových zelených

pracovních míst, přičemž jen ve stavebnictví v EU vznikne 160 000 pracovních míst díky nadcházející vlně renovací budov;

49. vyzývá Komisi, aby podpořila změny kvalifikace a prohlubování dovedností evropských pracovníků s cílem urychlit vznik budoucího ekologického průmyslu a usnadnit přechod pracovníků z upadajících a postupně ukončovaných průmyslových odvětví do těchto nových odvětví v duchu soudržnosti, přičemž by měla náležitě zohlednit zeměpisné rozdíly v Unii; dále zdůrazňuje význam podpory genderové rovnosti, uplatňování genderového hlediska, rovných příležitostí a účasti žen na trhu práce; vyzývá členské státy, regionální vlády a místní orgány, aby společně se sociálními partnery a poskytovateli odborné přípravy přijaly a provedly strategie rozvoje dovedností a strategie pro jejich předvídání s cílem zlepšit obecné a odvětvové dovednosti a dovednosti specifické pro jednotlivá povolání;
50. vyzývá Komisi, aby tuto zelenou průmyslovou politiku EU spojila s programem zaměřeným na pracovníky a se sociálními podmínkami, které se opírají o kolektivně vyjednané mzdy, vysoce kvalitní učňovskou přípravu a důstojné pracovní podmínky;
51. vyzývá k přesunu zdanění z práce na kapitál, bohatství a znečištění; konstatuje, že zejména příjmy z daní ze znečištění a zdrojů zůstávají velmi nízké, a přesto představují potenciální zdroj pro zvýšení příjmů prostřednictvím uplatňování zásady „znečišťovatel platí“, a vzhledem k povaze daňového základu je obtížné se jim vyhybat;
52. konstatuje, že na jednotném trhu zůstávají přeshraniční činnosti pracovníků a osob samostatně výdělečně činných z hlediska daní a sociálního zabezpečení administrativně složité; dále poznamenává, že zvýšená možnost práce na dálku tento problém ještě prohloubila;
53. požaduje, aby daň z příjmu fyzických osob byla navržena tak, aby aktivně podporovala rovné rozdělení placené a neplacené práce, příjmů a důchodových práv mezi ženami a muži a aby odstranila pobídky, které udržují nerovné role žen a mužů;
 - o
 - o
 - o
54. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.